

Sygn. akt VIII U 6/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Jolanta Łanowy - Klimek	

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2022 r. w Gliwicach

sprawy W. C. i A. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania W. C. i A. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 18 listopada 2020 r. **nr** (...)

1. oddała odwołania,
2. odstępuje od obciążenia odwołujących W. C. i A. L. od ponoszenia kosztów procesu.

(-) Sędzia Jolanta Łanowy-Klimek

Sygn. akt VIII U 6/21

UZASADNIENIE

do orzeczenia o kosztach zawartego w pkt 2 wyroku z 29 czerwca 2022r.

Decyzją z 18 listopada 2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że W. C., jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek A. L. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 21 sierpnia 2015r. do 2 grudnia 2016r., od 2 grudnia 2017r. do 2 kwietnia 2019r. i od 1 kwietnia 2020r. oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 21 sierpnia 2015r. do 2 grudnia 2016r. i od 2 grudnia 2017r. do 2 kwietnia 2019r. W uzasadnieniu ZUS podał, że W. C. po zakończeniu pobierania zasiłku opiekuńczego od 1 kwietnia 2020r., nie została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych przez ww. płatnika składek. Następnie dopiero 1 lipca 2020r., płatnik składek zwrócił się do organu rentowego o sporządzenie dokumentów zgłoszeniowych z urzędu, od 1 kwietnia 2020r. W konsekwencji na podstawie art. 11 ust. 2

i art. 14, ust. 1 i 2 ustawy z 13 grudnia 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych dochodzi do przerwania ciągłości dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Odwołujące W. C. i A. L. wniosły o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez objęcie W. C., jako osoby wykonującej pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek A. L. dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym w okresie od 1 kwietnia 2020r. do nadal. Wskazały, że ubezpieczona od 21 sierpnia 2015r. jest zatrudniona na podstawie umowy zlecenia u ww. płatnika składek i zawsze składała swojemu zleceniodawcy odpowiednie dokumenty w terminie. Z kolei płatnik składek dokonywał w terminie opłaty należnych składek.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z 29 czerwca 2022r. odwołanie zostało, w punkcie pierwszym sentencji oddalone. W punkcie drugim wyroku, Sąd orzekł o kosztach zastępstwa procesowego - na podstawie art. 102 k.p.c. odstępując od obciążania odwołujących kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego.

Zgodnie z powołanym przepisem art. 102 k.p.c. wyrażającym zasadę słuszności w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów, albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Skorzystanie z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego. W orzecznictwie sądowym

i piśmiennictwie utrwalila się wykładnia, zgodnie z którą zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego w całokształcie okoliczności, które uzasadniają odstępstwo od podstawowych zasad decydujących

o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane, jak również niezwiązane z przebiegiem procesu, (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 stycznia 1974r., sygn. akt II CZ 223/73, nie publ.). Do pierwszych zaliczane są między innymi: podstawa oddalenia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególna zawilóść lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie powoda co do zasadności zgłoszonego roszczenia - trudne do zweryfikowania

a limine, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą albo niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wygrywającej, która w ten sposób wywołała proces i koszty połączone z jego prowadzeniem. Zalicza się do nich także okoliczność, że rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło na podstawie faktów ustalonych na podstawie dowodów dopuszczonych przez sąd z urzędu, jak również niewspółmierność wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces do stopnia zawilóści sprawy i nakładu pracy pełnomocnika. Drugą grupę okoliczności wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 czerwca 2011r., II UZ 19/11, LEX nr 1068050 i uzasadnienie postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 17 października 2007r., P 29/07, OTK-A 2007, Nr 9, poz. 116 oraz powołane tam orzecznictwo).

Zasadą jest uiszczanie kosztów związanych z toczącym się sporem. Zwolnienie od tego obowiązku może mieć miejsce wyjątkowo. Mając na uwadze powyższe, nadto nadzwyczajną sytuację prawną i faktyczną przedsiębiorców i zatrudnianych przez nich zleceniobiorców, wywołaną epidemią koronawirusa, utrudnienia związane z kolejnymi obostrzeniami pandemicznymi, Sąd uznał, że w sprawie zachodzi określony w art. 102 k.p.c. wypadek szczególnie uzasadniający odstąpienie od obciążenia ubezpieczonej kosztami postępowania w niniejszej sprawie. Ponoszenie bowiem kosztów przez odwołującą, która ze względu na nieobjęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, pozbawiona zostanie prawa do zasiłków z tego ubezpieczenia i pozostaje na utrzymaniu męża którego miesięczna pensja brutto wynosi 3.000 zł, w opisanej sytuacji pozostawałoby w sprzeczności

z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Podobnie ponoszenie kosztów przez płatnika składek, którego jedynym dochodem jest renta rodzinna w kwocie 3.000 zł brutto, również pozostawałoby w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego.

(-) sędzia Jolanta Łanowy – Klimek